

Temeljem članka 28. stavak 1. alineja 1. Zakona o zaštiti i spašavanju („Narodne novine“, broj 174/04, 79/07, 38/09 i 127/10) predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u ostvarivanju prava i obveza u području zaštite i spašavanja, najmanje jednom godišnje, ili pri donošenju proračuna, razmatraju stanje zaštite i spašavanja, donose smjernice za organizaciju i razvoj sustava zaštite i spašavanja na svom području, u proračunu osiguravaju sredstva namijenjena za financiranje sustava zaštite i spašavanja u narednoj godini, te obavljaju i druge poslove zaštite i spašavanja utvrđene zakonom.

I Z V J E Š Ć E **O STANJU SUSTAVA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA NA** **PODRUČJU ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE za 2012. godinu**

Sustav zaštite i spašavanja je oblik pripremanja i sudjelovanja sudionika zaštite i spašavanja u reagiranju na katastrofe i velike nesreće, te ustrojavanja, pripremanja i sudjelovanja operativnih snaga zaštite i spašavanja u prevenciji, pripravnosti, reagiranju na katastrofe i otklanjanju mogućih uzroka i posljedica katastrofa,

Zaštita i spašavanje u Republici Hrvatskoj uređena je Zakonom o zaštiti i spašavanju („Narodne novine“, broj 174/04) i propisima donesenim na temelju Zakona, te međunarodnim ugovorima i sporazumima kojih je Republika Hrvatska potpisnica.

U postupku približavanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, u procesu usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeće Europske unije, Zakon o zaštiti i spašavanju usklađuje se sa DIREKTIVOM VIJEĆA 96/82EZ od 9. prosinca 1996. godine o kontroli opasnosti od velikih nesreća koje uključuju opasne tvari i DIREKTIVOM 2003/105/EC EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 16. prosinca 2003. kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva Vijeća 96/82EC o kontroli opasnosti od velikih nesreća u koje su uključene opasne tvari.

Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i spašavanju („Narodne novine“, broj 79/07) osigurava se usklađivanje važećih odredbi s pravnom stečevinom Europske unije i sadrži odredbe kojima se važeći Zakon usklađuje s nekim međunarodno preuzetim obvezama i praksom.

Zaštita i spašavanje definira se kao djelatnost od posebnog značaja za Republiku Hrvatsku koja se ostvaruje djelovanjem operativnih snaga za zaštitu i spašavanja na razini države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a sve u okvirima prava i obveza utvrđenih Ustavom i zakonima kojim uređuju, planiraju, organiziraju, financiraju i provode zaštitu i spašavanje.

Sudionici zaštite i spašavanja temeljem članka 3. predmetnog Zakona su:

- fizičke i pravne osobe,
- operativne snage zaštite i spašavanja.

Izvršni dio sustava zaštite i spašavanja su operativne snage koje se sastoje od:

- stožera zaštite i spašavanja na lokalnoj, regionalnoj i državnoj razini,
- od službi i postrojbi pravnih osoba koje se zaštitom i spašavanjem bave u svojoj redovitoj djelatnosti,
- vatrogasnih zapovjedništava i postrojbi,
- zapovjedništava i postrojbi civilne zaštite,
- službi i postrojbi središnjih tijela državne uprave koja se zaštitom i spašavanjem bave u redovitoj djelatnosti.

Operativne snage zaštite i spašavanja dužne su u obavljanju redovitih djelatnosti planirati mjere i poduzimati aktivnosti radi otklanjanja ili umanjenja mogućnosti nastanka katastrofe i veće nesreće, te prilagođavati obavljanja redovite djelatnosti postojećim okolnostima u slučaju nastanka katastrofe i veće nesreće.

PLANSKI DOKUMENTI

Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća JLP(R)S predstavlja polazni dokument i osnovu za izradu Planova zaštite i spašavanja. Također, ona predstavlja i temelj za izradu drugih planova koji iz njih proizlaze ili su njihov dio (operativni planovi, planovi civilne zaštite i dr.). Procjenom se uređuju opasnosti i rizici koji ugrožavaju Šibensko-kninsku županiju, procjenjuju se realne potrebe i mogućnosti za sprječavanje, smanjenje i uklanjanje posljedica katastrofa i velikih nesreća. Županijska skupština je na svojoj 16. sjednici 13. ožujka 2012. godine usvojila ovaj temeljni dokument u području zaštite i spašavanja („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 3/12). Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća izrađena je temeljem Pravilnika o metodologiji za izradu procjena ugroženosti i planova zaštite i spašavanja („Narodne novine“, broj 38/08).

Na dana 31. prosinca 2012. godine sve jedinice lokalne samouprave s područja Šibensko-kninske županije imaju izrađene Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća.

Temeljem Zakona o zaštiti i spašavanju i usvojene Procjene ugroženosti donesena je Odluka o određivanju operativnih snaga zaštite i spašavanja i pravnih osoba od interesa za zaštitu i spašavanje u Šibensko-kninskoj županiji („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 12/12). Operativne snage zaštite i spašavanja sudionici su zaštite i spašavanja koje se sukladno potrebama pozivaju, mobiliziraju i aktiviraju temeljem Plana zaštite i spašavanja Šibensko-kninske županije na poziv Župana, za izvršavanje zadaća ublažavanja te uklanjanja posljedica katastrofa i velikih nesreća na području županije. Dužnost operativnih snaga je izvršavanje namjenskih zadaća zaštite i spašavanja stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara na cjelokupnom području Šibensko-kninske županije.

Temeljem Zakona o zaštiti i spašavanju i usvojene Procjene ugroženosti u tijeku je izrada Plana zaštite i spašavanja Šibensko-kninske županije, koja je povjerena tvrtki „DLS“ Rijeka (Klasa: 810-02/12-01/2 Urbroj: 2182/1-06-12-1).

STOŽER ZAŠTITE I SPŠAVANJA

Stožer zaštite i spašavanja je stručno, operativno i koordinativno tijelo koje pruža stručnu pomoć i priprema akcije zaštite i spašavanja. Osniva se za upravljanje i usklađivanje aktivnosti operativnih snaga i ukupnih ljudskih i materijalnih resursa zajednice u slučaju neposredne prijetnje, katastrofe i velike nesreće s ciljem sprječavanja, ublažavanja i otklanjanja posljedica katastrofe i velike nesreće na području Šibensko-kninske županije.

U 2012. godini Stožer zaštite i spašavanja Šibensko-kninske županije radno je obilježio Međunarodni dan civilne zaštite, usvojio prijedlog Izvješća o stanju zaštite i spašavanja na području Šibensko-kninske županije u 2011. godini i prijedlog Smjernica za organizaciju i razvoj sustava zaštite i spašavanja na području Šibensko-kninske županije za 2012. godinu, te ih uputio u postupak usvajanja na Županijskoj skupštini. Aktivno je sudjelovao u akcijama u vrijeme elementarne nepogode koja je za područje Šibensko-kninske županije proglašena 2. veljače 2012. godine zbog posljedica snježnog nevremena, izvanredno velike visine snijega, snježnih nanosa i jakog mraza.

Usvojio je niz dokumenata vezanih uz pripremu protupožarne sezone: Plan operativne provedbe Programa aktivnosti zaštite od požara na području Šibensko-kninske županije za požarnu sezonu, Plan aktivnog uključenja svih subjekata zaštite od požara na području

Šibensko-kninske županije i Financijski plan osiguranih sredstava za provođenje zadaća tijekom požarne sezone. Aktivno je sudjelovao u formiranju vatrogasnog zapovjedništva Šibensko-kninske županije (Klasa: 214-01/12-01/1, Urbroj: 2182/1-06-12-2) za potrebe zapovijedanja i koordinacije u aktivnostima gašenja velikih požara na otvorenom prostoru.

U cilju povezivanja i zajedničkog djelovanja županija i gradova sjedišta županija u Republici Hrvatskoj u kreiranju politike smanjenja rizika od katastrofa i odgovoru na katastrofe, a na inicijativu Stožera zaštite i spašavanja Šibensko-kninske županije Županijska skupština je na svojoj 21. sjednici, od 7. prosinca 2012. godine usvojila Odluku o pokretanju osnivanja Platforme hrvatskih županija i gradova za smanjenje rizika od katastrofa kao nevladine, nestranačke, neprofitne udruge od općeg interesa za dobro Republike Hrvatske.

Inicijativa za osnivanje Platforme hrvatskih županija i gradova za smanjenje rizika od katastrofa nastala je kao rezultat sve većih obveza i odgovornosti lokalne i regionalne samouprave u pronalaženju kvalitetnih odgovora na povećanje rizika od katastrofa, kako prirodnih tako i ljudskim djelovanjem izazvanih, te uslijed razvoja za koji se zalažemo. Iz činjenice da je sustav odgovora na katastrofe u Republici Hrvatskoj u nastajanju i da trpi određene slabosti, proizlazi potreba i interes županija i gradova da se u tom pravcu ostvari napredak. Katastrofe utječu na niz područja. Kada je riječ o posljedicama nekih od najčešćih prirodnih opasnosti kao što su potres ili poplava, iste mogu izazvati razaranja ili poremećaje u područjima: stambenog zbrinjavanja, infrastrukture, poljoprivrede i opskrbe hranom, zdravstvene i socijalne skrbi, vodoopskrbe i kanalizacije, obrazovanja ... U izvanrednim situacijama jedan od izazova na lokalnoj i regionalnoj razini prvenstveno je pitanje održivosti, ali isto tako i pitanje raspoloživih kapaciteta za djelotvoran odgovor kako bi se ublažile/otklonile posljedice nastalih događaja. Prilagodba na klimatske promjene, prevencija i upravljanje rizikom traži određenu razinu znanja i vještina u lokalnim tijelima, suradnički pristup i razmjenu iskustava. Stoga inicijativa za umrežavanje županija i gradova sjedišta županija odražava proaktivni pristup lokalnih i regionalnih jedinica u razvijanju vlastitih kapaciteta za odgovor na katastrofe, ali i doprinos razvoju integriranog sustava zaštite i spašavanja u Republici Hrvatskoj što smatramo iznimno važnim za gospodarski razvoj i sigurnost stanovništva.

VATROGASTVO

Na području Šibensko-kninske županije ustrojene su četiri Javne vatrogasne postrojbe (JVP Šibenik - 56, JVP Knin - 26, Drniš - 22, JVP Vodice -16) s ukupno 120 uposlenih djelatnika. Na području Županije djeluje i jedna profesionalna postrojba u gospodarstvu TLM s 22 uposlena, te 25 dobrovoljnih vatrogasnih društava s ukupno 400 operativnih vatrogasaca.

Temeljem Državnog plana na raspolaganju su i zračne snage Hrvatske vojske te intervencijske postrojbe DUZS RH, navedene snage podiže Županijski zapovjednik temeljem pisanog zahtjeva prema DUZS RH.

Na temelju Zakona o vatrogastvu („Narodne novine“, broj 139/04), Plana intervencija kod velikih požara otvorenog prostora na teritoriju Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 25/01), Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2012 godini („Narodne novine“, broj 43/12) i Plana operativne provedbe Programa aktivnosti Šibensko-kninske županije za 2012. godinu, 25. svibnja 2012. godine župan Šibensko-kninske županije je imenovao Vatrogasno zapovjedništvo Šibensko-kninske županije (Klasa: 214-01/12-01/1, Urbroj: 2182/1-06-12-2) za potrebe zapovijedanja i koordinacije u aktivnostima gašenja velikih požara na otvorenom prostoru.

U 2012. godini evidentirano je 2.394 vatrogasnih intervencija, od čega u je razdoblju od 1. lipnja do 30. rujna bilo čak 1.012 intervencija. Najveći broj poziva evidentiran je na požarima otvorenog prostora 1.155, požara na građevinama 85, te požara na prometnim sredstvima 29. Broj intervencija u spašavanju ljudskih života zabilježen je s 146 događaja, a ostalo se odnosi na druge vrste intervencija 979 događaja. U navedenim intervencijama sudjelovalo je ukupno

12.777 vatrogasaca (gasitelja) JVP, DVD, DUZS IVP, HV i građana koji su ukupno odradili 45.111 radnih sati.

Operativno djelovanje vatrogasnih postrojbi definirano je Županijskim operativnim planom gašenja i spašavanja. U motrenju i preventivnim ophodnjama sudjelovali su pripadnici Hrvatskih šuma, dobrovoljnih vatrogasnih društava i građana.

Teritorijalna rasprostranjenost vatrogasnih postrojbi nije sukladna teritorijalnoj organiziranosti jedinica lokalne samouprave, te je potrebno istaknuti da još u 4 jedinice lokalne samouprave nema organiziranih vatrogasnih snaga (Civljane, Unešić, Bilice, Tribunj).

Temeljem Zakona o zaštiti od požara („Narodne novine“, broj 92/10), članak 13. stavak 1. jedinice lokalne samouprave dužne su donijeti Plan zaštite od požara kao i postupanje i razvoj vatrogasne organizacije. Navedeni plan nisu donijele 3 jedinice lokalne samouprave (Tisno, Unešić, Kijevo), pa je lako zaključiti da je vatrogasnoj organizaciji otežano postupanje.

Jedinice lokalne samouprave dužne su najmanje jednom godišnje uskladiti planove s novonastalim uvjetima (članak 13. stavak 6.). Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su najmanje jednom u 5 godina uskladiti procjenu ugroženosti s novonastalom situacijom. Temeljem navedenog Zakona članak 13. stavak 4. jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su donijeti godišnji plan unaprjeđenja zaštite od požara.

Žurno je potrebno donijeti Procjenu ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija i Plan zaštite od požara za jedinice lokalne samouprave koje ga nisu donijele, obzirom da je ustroj i organiziranost vatrogasnih postrojbi u nadležnost jedinica lokalne samouprave.

Opremljenost vatrogasnih postrojbi neophodnom opremom je svake godine sve bolja, ali je još uvijek daleko od standardnih europskih normi. Edukacija vatrogasnih kadrova kao i popunjenost obrazovnim kadrovima s VŠS i VSS je neminovnost kojoj se mora posvetiti dužna pažnja.

Prema Programu aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara mora se posvetiti posebna pažnja na svim nivoima, prvenstveno zbog zaštite građana i njihove imovine neophodan je veći angažman jedinica lokalne samouprave, te nadležnih inspekcijskih službi.

Tijekom 2012. god. vršeno je osposobljavanje pripadnika vatrogasnih postrojbi:

- 80 za zvanje vatrogasac,
- 45 vatrogasaca osposobljeno je u simulatoru plamenih udara,
- 20 vatrogasaca osposobljeno je za rad sa aparatima za zaštitu dišnih organa.

U svrhu smanjenja šteta u okolišu kod iznenadnih onečišćenja mora većih razmjera Šibensko-kninska županija je Odlukom Vlade RH u lipnju 2007. godine dobila u vlasništvo brodicu čistaća mora koji je predan Vatrogasnoj zajednici Šibensko-kninske županije na korištenje. Ministarstvom zaštite okoliša i prirode i Šibensko-kninska županija kontinuirano ulažu u hladni pogon broda 500.000-600.000 kn godišnje ovisno o potrebama održavanja.

U 2012. godini na natječaju Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost Šibensko-kninska županija je dobila projekt nabavke dodatne opreme za što bolju opremljenost brodice čistaća mora kako veliki pritisci kojima su more, otoci i obalno područje stalno izloženi (promet, turizam itd.) ne bi uzrokovali nepopravljivu štetu. U okviru projekta nabavljeno je 50 kom apsorbirajuće brane, 100 m zaštitne napuhujuće brane i 100 l disperzanata, u ukupnoj vrijednosti od 227.000 kn. Projekt je financiran od strane Šibensko-kninske županije u iznosu od 138.000 kn i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u iznosu od 89.000 kn.

U 2012. godini ECO brod je sudjelovao na 3 intervencije.

CIVILNA ZAŠTITA

Civilna zaštita je oblik organiziranja, pripremanja i sudjelovanja građana, pravnih osoba, tijela državne uprave i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave uprave radi zaštite i spašavanja građana i materijalnih dobara od opasnosti i posljedica prirodnih, tehničko-tehnoloških, ekoloških nesreća.

Civilna zaštita je još uvijek u fazi transformiranja iz vremena kada je djelovala unutar Ministarstva unutarnjih poslova, do novog ustroja, kako osobnog tako i materijalnog. Kako bi se izgradio još učinkovitiji, brži, jednostavniji i racionalniji sustav civilne zaštite, nužno je donošenje Zakona o civilnoj zaštiti, čija izrada je u tijeku.

Na temelju članka 7. Zakona o zaštiti i spašavanju, članka 16. Pravilnika o mobilizaciji i djelovanju operativnih snaga zaštite i spašavanja ("Narodne novine", broj 40/08 i 44/08) i članka 32. Statuta Šibensko-kninske županije („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 8/09), Županijska skupština Šibensko-kninske županije je na 12. sjednici, od 10. svibnja 2011. godine, imenovala Zapovjedništvo civilne zaštite Šibensko-kninske županije. Zapovjedništvo broji deset (10) članova. Članovi Zapovjedništva civilne zaštite Šibensko-kninske županije mobiliziraju se temeljem radne obveze ili obveze sudjelovanja u civilnoj zaštiti.

U slučaju neposredne prijetnje, katastrofe i veće nesreće na području županije, za zapovijedanje aktivnostima, snagama i sredstvima civilne zaštite poziva se i aktivira Zapovjedništvo civilne zaštite Šibensko-kninske županije, na prijedlog zapovjednika i po nalogu župana, putem županijskog centra 112.

Temeljem Zakona o zaštiti i spašavanju i usvojene Procjene ugroženosti donesena je Odluka o osnivanju specijalističkih postrojbi civilne zaštite Šibensko-kninske županije („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 12/12). Prema navedenoj Odluci Šibensko-kninska županija je u obvezi ustrojiti slijedeće županijske specijalističke postrojbe civilne zaštite:

1. Tim civilne zaštite za spašavanje iz ruševina (USAR – Urban Search and Rescue) lake kategorije,
2. Tim civilne zaštite za logistiku,
3. Tim civilne zaštite za zaštitu i spašavanje iz vode,
4. Tim za radiološku, kemijsku, biološku i nuklearnu zaštitu (RKBN).

Tim civilne zaštite za spašavanje iz ruševina (USAR – Urban Search and Rescue) se ustrojava se za tehničko pretraživanje i operacije spašavanja u ruševinama. Za područje Šibensko-kninske županije će se ustrojiti tim lake kategorije za površinske pretrage i spašavanje odmah nakon nesreće. Ukupna veličina tima za spašavanje iz ruševina lake kategorije je 20 pripadnika i 2 potražna psa.

Tim civilne zaštite za logistiku sastavljen je od zapovjednika, zamjenika zapovjednika, bolničara i dvije skupine. Svaka skupina ima po jednu ekipu. Ukupna veličina tima za logistiku je 11 pripadnika.

Tim za zaštitu i spašavanje iz vode sastavljen je od jedne skupine. Tim se sastoji od zapovjednika, zamjenika zapovjednika i bolničara. Skupina se sastoji od zapovjednika skupine i jedne ekipe od tri pripadnika.

Ukupna veličina tima za zaštitu i spašavanje iz vode je 7 pripadnika.

Tim za radiološku, kemijsku, biološku i nuklearnu zaštitu (RKBN) ima zapovjednika tima, zamjenika zapovjednika tima i bolničara i sastavljen je od dvije skupine:

1. skupine za uzorkovanje radiološke, kemijske, biološke i nuklearne kontaminacije (RKBN) koju čine zapovjednik skupine i jedna ekipa od tri pripadnika,
2. skupine za dekontaminaciju, kemijske, biološke i nuklearne kontaminacije (RKBN) koju čine zapovjednik skupine i jedna ekipa od tri pripadnika.

Ukupna veličina tima za radiološku, kemijsku, biološku i nuklearnu zaštitu (RKBN) je 11 pripadnika.

U županijske specijalističke postrojbe civilne zaštite je potrebno rasporediti ukupno 49 obveznika, odgovarajućih stručnih i specijalističkih znanja. Ove postrojbe popunjavaju se

prvenstveno članovima udruga građana, klubova, organizacija i zajednica koje se određenim oblikom zaštite i spašavanja bave u svojoj redovitoj djelatnosti ili su za istu osnovani, kao i imateljima specijalističkih znanja od značaja za sustav zaštite i spašavanja.

U tijeku je popuna specijalističkih postrojbi civilne zaštite u suradnji s DUZS Područni ured Šibenik. Također je u tijeku iznalaženje prostora za rad civilne zaštite i smještaj opreme za potrebe civilne zaštite.

ZDRAVSTVENE USTANOVE

Sustav zdravstvene zaštite Šibensko-kninske županije s općim bolnicama (Opća bolnica Šibensko-kninske županije i Opća bolnica „Hrvatski ponos“ Knin), domovima zdravlja (Dom zdravlja Šibenik, Drniš i Knin), Zavodom za javno zdravstvo Šibensko-kninske županije, Zavodom za hitnu medicinu Šibensko-kninske županije, županijskim ljekarnama i ambulantama pokriva u cijelosti potrebe stanovništva u zdravstvenoj djelatnosti. Opća bolnica Šibensko-kninske županije ima 296 kreveta i zapošljava oko 850 djelatnika, dok Opća bolnica „Hrvatski ponos“ Knin ima 140 kreveta i oko 240 djelatnika. Specijalističke usluge obavljaju se u Šibeniku i Kninu, dok opću praksu obavlja 68 timova opće/obiteljske medicine i osam pedijatrijskih timova. Osim toga, postoji 59 timova stomatološke zaštite, devet timova zdravstvene zaštite žena, četiri biokemijsko-medicinska laboratorija, 34 tima zdravstvene njege u kući i 11 timova koji obavljaju različite dijelove javnozdravstvene djelatnosti.

Sustav zdravstvene zaštite pokriva potrebe građana tijekom godine, ali u ljetnim mjesecima dolazi do povećanih potreba. Radi pokrivanja povećanih potreba za medicinskom pomoći tijekom turističke sezone, u priobalnom dijelu županije, osnovani su dodatni timovi medicinske pomoći.

U cilju povećanja sigurnosti sudionika u prometu, a razmjerno očekivanom povećanom protoku motornih vozila u sezoni, oformljen je tim HMP-i koji je pokrivaio autoput na području naše županije.

Dobra suradnja odvija se sa svim interventnim službama, a posebno vatrogascima, policijom i Lučkom kapetanijom. Brza plovila policije i Lučke kapetanije po potrebi se angažiraju za potrebe hitne medicinske pomoći na moru. Bilo bi potrebno još poboljšati obvezne međusobne komunikacije u slučaju zajedničkih intervencija, a posebno nadležnosti u masovnim nesrećama.

PODRUČNI URED ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE ŠIBENIK

a) Program osposobljavanja na području zaštite i spašavanja

Državna uprava za zaštitu i spašavanje kao nositelj osposobljavanja i usavršavanja u sustavu zaštite i spašavanja je, sukladno zakonskim obvezama, pripremila programe osposobljavanja svih razina operativnih snaga za zaštitu i spašavanje. Jedan od prvih programa osposobljavanja koji se vršio je osposobljavanje novoizabranih čelnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave poslije provedenih lokalnih izbora.

Državna uprava za zaštitu i spašavanje putem svog Učilišta vatrogastva i zaštite i spašavanja provodi osposobljavanje Stožera zaštite i spašavanja, zapovjedništva civilne zaštite i vatrogasnog zapovjedništva. Područni ured za zaštitu i spašavanje Šibenik upoznao je odgovorne osobe u JLP(R)S u svezi provođenja Programa osposobljavanja. Isti Program je uspješno završio Stožer zaštite i spašavanja Šibensko-kninske županije i Stožer zaštite i spašavanja Grada Šibenika. Poziv za osposobljavanje Stožera zaštite i spašavanja, Zapovjedništva civilne zaštite i Vatrogasnog zapovjedništva dobili su Grad Knin, Drniš, Vodice i Skradin.

Također, ravnatelj Državne uprave za zaštitu i spašavanje donio je Odluku o provođenju Programa osposobljavanja postrojbi civilne zaštite opće namjene, kao i Program osposobljavanja za kemijsko - biološko - radiološko nuklearnu zaštitu.

Područni ured za zaštitu i spašavanje Šibenik nastavio je s provedbom Nacionalne akcije edukacije djece u području zaštite i spašavanja kroz školsku godinu 2012. Edukaciju prolaze djeca prvog i drugog razreda osnovnih škola te predškolske skupine djece iz dječjih vrtića. Tijekom 2012. godine edukacijom je obuhvaćeno 100-njak djece predškolske dobi i učenika nižih razreda (I i II razredi) osnovnih škola.

b) Program pripremnih i provedbenih aktivnosti za turističku godinu 2012.

Između ostalih mnogobrojnih aktivnosti Područnog ured za zaštitu i spašavanje Šibenik u suradnji s jedinicama lokalne samouprave obavljeno je ažuriranje i dopuna Operativnih planova civilne zaštite za evakuaciju i zbrinjavanje turista na području Šibensko-kninske županije te gradova i općina u slučaju velike nesreće ili katastrofe.

PUZS je inicirao održavanje radnih sastanaka stožera zaštite i spašavanja jedinica lokalne samouprave te organizirao i održao tematski radni sastanak svih hitnih i drugih službi, udruga i pravnih osoba koje se bave zaštitom i spašavanjem u cilju izrade, prilagođavanja kao i implementacije standardnih operativnih postupaka u sustavu zaštite i spašavanja. Na sastancima je utvrđena uloga i obveze sudionika zaštite i spašavanja glede provedbe aktivnosti, osnažena implementacija standardnih operativnih postupaka u sustavu zaštite spašavanja.

c) Mjere zaštite i spašavanja u nepovoljnim vremenskim uvjetima 2012./2013. godine

Temeljem članka 35. Zakona o zaštiti i spašavanju Područni ured za zaštitu i spašavanje Šibenik je izradio i dostavio naputak svim sudionicima i izvršiteljima mjera zaštite i spašavanja u nepovoljnim vremenskim uvjetima poradi pripreme pojedinih elemenata sustava za zaštitu i spašavanje (jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, službe, institucije i poduzeća koja upravljaju vodnom i cestovnom infrastrukturom te stalne operativne snage zaštite i spašavanja) za njihovo usklađeno i pravodobno reagiranje uslijed nepovoljnih vremenskih uvjeta.

Na temelju Programa aktivnosti u zimskom periodu, PUZS Šibenik u suradnji s predstavnicima lokalne i područne (regionalne) organizirao je niz radnih sastanaka s nadležnim službama za obranu od poplava, institucijama, službama, poduzećima koja upravljaju vodnom i cestovnom infrastrukturom, operativnim snagama za zaštitu i spašavanje te odgovornim predstavnicima gradova i općina na području Šibensko-kninske županije gdje realno postoji mogućnost nastanka nepovoljnih hidroloških uvjeta te ekstremnih vremenskih (meteoroloških) okolnosti, koji mogu dovesti do prekida cestovnog prometa, izolacije naselja, pojedinih dijelova naselja ili pojedinih objekata u naseljima. Radni sastanci su organizirani poradi dobivanja ocjene stupnja spremnosti nadležnih službi, redovnih snaga zaštite i spašavanja, drugih operativnih snaga zaštite i spašavanja te lokalne i područne (regionalne) za reagiranje i otklanjanje posljedica u slučaju nepovoljnih izvanrednih uvjeta, usuglašavanja zajedničkih postupaka te načina održavanja stalnih kontakata Županijskog centra 112 s nadležnim službama radi pravodobnog reagiranja istih.

e) Dokumenti prostornog uređenja i gradnje

PUZS Šibenik ima obveze sudjelovanja u proceduri donošenja dokumenata prostornog uređenja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i proceduri utvrđivanja posebnih uvjeta u postupku izdavanja lokacijskih i građevinskih dozvola, a u svezi problematike mjera zaštite od prirodnih i drugih nesreća.

Sukladno članku 35. Zakona o zaštiti i spašavanju („Narodne novine“ broj 174/04, 79/07, 38/09 i 127/10) te odredbama Zakona o prostornom uređenju i gradnji ("Narodne novine", broj 76/07. i 38/09.) PUZS Šibenik daje:

- planske smjernice za izradu studije „Plan urbanističkih mjera zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti“ koja je sastavni dio dokumenata prostornog uređenja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- suglasnost na dokumente prostornog uređenja i posebne uvjete u postupku izdavanja lokacijske dozvole sukladno procjenama ugroženosti i planovima zaštite i spašavanja,
- suglasnost o usklađenosti idejnog projekta, odnosno glavnog projekta s posebnim uvjetima sadržanim u procjenama ugroženosti i planovima zaštite i spašavanja.

PRAVNE OSOBE OD ZNAČAJA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE NA PODRUČJU ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE

UDRUGE, KLUBOVI I ORGANIZACIJE U ZAŠTITI I SPAŠAVANJU

Hrvatska gorska služba spašavanja (HGSS) dobrovoljna je i neprofitna humanitarna služba javnog karaktera. Specijalizirana je za spašavanje u planinama, stijenama, speleološkim objektima, i drugim nepristupačnim mjestima kada pri spašavanju treba primijeniti posebno stručno znanje i upotrijebiti opremu za spašavanje u planinama, produžena je ruka hitne medicinske pomoći. HGSS kontinuirano održava edukacije na održavanju stečenih znanja, održava vježbe spašavanja u svrhu postizanja maksimalne uigranosti za timski rad. Trenutno ima 25 aktivnih volontera (5 spašavatelja i 20 pripravnika), koji su u 2012. godini sudjelovali u 48 potražne i spasilačke akcije. Od strane Županije u 2012. godini HGSS-u su doznačena sredstva za pomoć u njihovom radu sukladno potpisanom sporazumu.

Društvo Crvenog križa Šibensko-kninske županije po organizacijskom ustroju je zajednica udruga gradskih društava Crvenog križa. Udruge Gradskih društava Crvenog križa sa svojstvom pravne osobe u DCK Šibensko-kninske županije su: Hrvatski Crveni križ Gradsko društvo Crvenog križa Šibenik, Hrvatski Crveni križ Gradsko društvo Crvenog križa Drniš i Hrvatski Crveni križ Gradsko društvo Crvenog križa Knin. Udruge sa svojstvom pravne osobe utvrđene su Statutom Hrvatskog Crvenog križa.

DCK Šibensko-kninske županije broji 19 zastupnika. U Skupštini, kao najvišem tijelu upravljanja zastupljeni su predstavnici općina i gradova naše Županije kao i predstavnici GD Crvenog križa Šibenika, Drniša i Knina. DCK Šibensko-kninske županije i njegovi ustrojstveni oblici obavljaju javne ovlasti i djelatnosti utvrđene Statutom sukladno s potrebama Županije i lokalnih zajednica i druge programe koji su posebno ugovoreni i za koje su osigurana sredstva.

Rad DCK Šibensko-kninske županije je javan i financira se isključivo iz sredstava proračuna Šibensko-kninske županije. Na temelju odredaba Zakona o Hrvatskom Crvenom križu i Statutom DCK Šibensko-kninske županije, Društvo je u obvezi formirati interventne timove (ustrojiti, obučiti i opremiti) koji su spremni djelovati u slučaju velikih prirodnih, ekoloških i drugih nesreća i to ekipe: za procjenu situacije i koordinaciju aktivnosti, prvu pomoć, zaštitu života na vodi, higijensko-epidemiološku zaštitu, njegu povrijeđenih i oboljelih, rad u mobilnim zdravstvenim stanicama, socijalni rad, psihosocijalnu pomoć pučanstvu, pripremu i organizaciju izmještajnih centara, službu traženja, logistiku, osiguranje pitke vode i minimuma sanitarnih uvjeta, osiguranje komunikacije, tehničku pomoć i prevenciju sekundarnih stanja.

U 2012. godini u Šibeniku je organizirano međužupanijsko natjecanje ekipa pomlatka i mladeži Hrvatskog Crvenog križa u kojem je sudjelovalo 6 ekipa iz naše županije.

KOMUNALNE I VODOVODNE TVRTKE, VETERINARSKE STANICE, HRVATSKE ŠUME, LUČKE UPRAVE, HEP

Ove tvrtke na području Županije u obavljanju svojih redovitih djelatnosti, obavljaju i poslove zaštite i spašavanja, pa se tako mogu i upotrijebiti kao dodatne snage pri rješavanju mogućih nastalih situacija kao što su požari, pijavice, poplave i ostale elementarne nepogode.

HRVATSKE VODE

Hrvatske vode, kao pravna osoba za upravljanje vodama, su temeljni nositelj i organizator provođenja preventivnih mjera, pripremnih radnji i neposrednih mjera obrane od poplava na regulacijskim i zaštitnim vodnim građevinama. Hrvatske vode sukladno odredbama Županijskog operativnog plana obrane od poplava na državnim vodama („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 2/04) vrše redovite obilaske i prate stanje na terenu. U prošloj godini obavili su slijedeće pripreme i interventne radove:

- uređenje bujice Trzibalićevac u Drnišu
- redovno tehničko i gospodarsko održavanje.

HELIDROMI

Na području Županije postoji helidrom u vojarni „Bribirski knezovi“ i heliodrom pored Opće bolnice „Hrvatski ponos“ u Kninu s kojega se mogu vršiti žurni prijevozi u slučaju nesreća, požara ili bilo kakvih drugih žurnih situacija. To su interventni helidromi za područje cijele Županije i koriste ga medicinski centar, MORH, MUP i vatrogasci.

Prostornim planom Šibensko-kninske županije je predviđen helidrom na otoku Žiriju i na Pokrovniku sukladno Programu prostornog uređenja Republike Hrvatske na razini načelne planske informacije – potrebna je izrada detaljnije dokumentacije o lokaciji. Na ostalim nastanjenim otocima planiran je smještaj interventnih helidroma (Prvić, Zlarin, Kaprije).

MINSKI SUMNJIVA PODRUČJA

Poseban oblik onečišćenja tla, i općenito prostora prisutan i na području Šibensko-kninske županije jest onečišćenje minama – turobni podsjetnik na ratna događanja koja su se dijelom događala i unutar prostora Županije. Ukupna minska sumnjiva područja (MSP) u Županiji trenutno zauzimaju 44,4 km² što predstavlja 1,48 % ukupne kopnene površine Županije (2.994 km²).

MSP se nalaze na području 7 gradova i općina: Drniš 16,9 km², Skradin 9,9 km², Ružić 7,5 km², Vodice 5,8 km², Promina 3,1 km², Šibenik 0,9 km² i Civljane 0,3 km².

Uglavnom se radi o površinama tipa: poljoprivredne površine 7 %, šume 10,0 % i makija i krš 83,0 %. Zbog opasnosti koje predstavljaju MSP, trenutno je u Županiji postavljeno 1.199 tabli upozorenja od minske opasnosti.

U razdoblju od 1998.-2012. godine ukupno je na području Županije razminirano 25.9 km² i utrošeno cca 270 mil. HRK.

ZAKLJUČAK

Temeljem ove skraćene analize stanja sustava zaštite i spašavanja na području Šibensko-kninske županije možemo zaključiti sljedeće:

1. Stožer za zaštitu i spašavanje Šibensko-kninske županije će na temelju Zakona o zaštiti i spašavanju obavljati poslove iz područja zaštite i spašavanja: koordinirati u slučaju većih nesreća i katastrofa, surađivati sa svim nositeljima poslova, aktivnosti i mjera zaštite i spašavanja (jedinice lokalne samouprave, javne službe, pravne osobe i dr.).
2. Temeljem usvojene Procjene ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća za područje Šibensko-kninske županije potrebno je pristupiti usvajanju novog Plana zaštite i spašavanja.
3. Na području Šibensko-kninske županije postoji veći broj sudionika zaštite i spašavanja koje je potrebno na temelju planskih dokumenata i operativnih planova uključiti u integrirani sustav.
4. Područja koja su još uvijek kontaminirana minama potrebno je sustavno razminirati i označiti, te na taj način smanjiti mogućnost ugroze, kako za domicilno stanovništvo, tako i za turiste.
5. Smjernicama za razvoj zaštite i spašavanja za Šibensko-kninsku županiju u 2013. godini, treba utvrditi pravce djelovanja, te potrebite aktivnosti i sredstva s ciljem što kvalitetnijeg razvoja sustava zaštite i spašavanja.

S M J E R N I C E

ZA ORGANIZACIJU I RAZVOJ SUSTAVA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA NA PODRUČJU ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE

U ostvarivanju prava i obveza u području zaštite i spašavanja sukladno Zakonu o zaštiti i spašavanju ("Narodne novine", broj 174/04, 79/07, 38/09 i 127/10), utvrđuju se smjernice za organizaciju i razvoj sustava zaštite i spašavanja u tekućoj godini, kako slijedi:

1. Usvajanje Plana zaštite i spašavanja

Cilj je donošenje baznih dokumenata kojima se razrađuje aktiviranje, djelovanje sustava zaštite i spašavanja, zadaće i nadležnosti, ljudske snage i materijalno-tehnička sredstva kao i mjere i postupci za provedbu zaštite i spašavanja.

Temeljem članka 28. stavak 1. Zakona o zaštiti i spašavanju predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donose plan zaštite i spašavanja.

Stoga je neophodno:

- temeljem Procjene ugroženosti izraditi i usvojiti Plan zaštite i spašavanja za područje Šibensko-kninske županije.

2. Utvrđivanje sudionika zaštite i spašavanja na području Šibensko-kninske županije i uvezivanje sustava zaštite i spašavanja

Cilj je utvrđivanje snaga i materijalno-tehničkih sredstava kojima Županija raspolaže u slučaju pojave ugroze i uspostava sustava jasnih ovlasti i nadležnosti, odnosno jedinstvene koordinacije djelovanja sustava.

Prema Zakonu o zaštiti i spašavanju, sudionici zaštite i spašavanja su:

- fizičke i pravne osobe,
- operativne snage zaštite i spašavanja.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, u okviru svojih prava i obveza utvrđenih Ustavom i zakonom uređuju, planiraju, organiziraju, financiraju i provode zaštitu i spašavanje. Temeljem spomenutih propisa Županija ima obvezu osigurati uvjete za premještanje, zbrinjavanje i sklanjanje kao i druge aktivnosti i mjere u zaštiti i spašavanju ljudi i imovine.

U cilju učinkovitog i racionalnog izvršavanja tih zadaća potrebno je:

- temeljem Procjene ugroženosti izraditi i usvojiti Plan zaštite i spašavanja za područje Šibensko-kninske županije, kojim će se provesti usklađivanje djelovanja svih operativnih snaga.

3. Opremanje, osposobljavanje i usavršavanje operativnih snaga zaštite i spašavanja

Cilj je povećanje i unaprjeđenje osposobljenosti i razvoj operativnih snaga za reagiranje u nesrećama.

Operativne snage zaštite i spašavanja sastoje se od službi i postrojbi pravnih osoba i središnjih tijela državne uprave koje se zaštitom i spašavanjem bave u svojoj redovitoj

djelatnosti, vatrogasnih zapovjedništava i postrojbi, službi i postrojbi DUZS, stožera zaštite i spašavanja, zapovjedništva i postrojbi civilne zaštite.

Na operativne snage zaštite i spašavanja odnose se sljedeće zadaće:

- a) Službe i postrojbe pravnih osoba i središnjih tijela državne uprave koje se zaštitom i spašavanjem bave u svojoj redovitoj djelatnosti
Službe i pravne osobe koje se zaštitom i spašavanjem bave u okviru redovite djelatnosti imaju nezamjenjivu ulogu i trebaju biti okosnica sustava zaštite i spašavanja. Županija će temeljem Procjene ugroženosti utvrditi raspoloživa materijalna sredstva i potrebe (za dodatnom opremom, usavršavanjem, obukom, vježbama i slično), te isto obuhvatiti smjernicama za 2014. godinu.
- b) Vatrogasna zapovjedništva i postrojbe
Potrebno je:
  - osigurati kontinuirani rad Županijskog vatrogasnog operativnog centra u sklopu Područnog ureda za zaštitu i spašavanje Šibenik - Županijskog centra 112 Šibenik,
  - iskazati potrebe razvoja vatrogastva u dijelu materijalnog razvoja, organizacije djelovanja, osposobljavanja članstva, uvježbavanje snaga i drugih aktivnosti sukladno Procjeni ugroženosti i Planu zaštite i spašavanja, kao i Planu zaštite od požara, te isto uključiti u smjernice za 2014. godinu.
- c) Stožeri zaštite i spašavanja
Potrebno je osigurati kontinuirano provođenje:
  - organiziranja sustava zaštite i spašavanja,
  - praćenja, planiranja i usklađivanja aktivnosti sustava zaštite i spašavanja,
  - koordiniranja snagama zaštite i spašavanja u slučaju ukazane potrebe.
- d) Zapovjedništvo i postrojbe civilne zaštite
Sukladno Procjeni ugroženosti i planovima zaštite i spašavanja ustrojiti će se specijalističke postrojbe civilne zaštite Županije za spašavanje iz ruševina, za zaštitu i spašavanje iz vode, radiološku, kemijsku, biološku i nuklearnu zaštitu, te logistiku. Iste će se opremiti osobnom i skupnom opremom u skladu s raspoloživim sredstvima, koja su predviđena Proračunom za 2013. godinu. Nakon ustrojavanja specijalističkih postrojbi potrebno je u suradnji s Državnom upravom za zaštitu i spašavanje provesti obuku pripadnika.

4. Financiranje sustava zaštite i spašavanja

Cilj je racionalno, funkcionalno i učinkovito djelovanje sustava zaštite i spašavanja.

Prema članku 28. Zakona o zaštiti i spašavanju potrebno je utvrditi izvore i način financiranja sustava zaštite i spašavanja na području Županije. Stoga je u Županijskom proračunu, temeljem Procjene ugroženosti i planova kao i u skladu s ostalim propisima, potrebno osigurati:

- sredstva za vatrogastvo,
- sredstva za civilnu zaštitu,
- sredstva za udruge koja se bave zaštitom i spašavanjem temeljem posebnih propisa i dostavljenih programa (HGSS, Crveni križ – osnivanje Županijske postrojbe za žurno djelovanje),
- sredstva za provođenje zaštite i spašavanja (edukacija, opremanje, vježbe, djelovanje snaga i slično).

5. Izvršenje zadaća u skladu s Programom aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku

Cilj je stalno unaprjeđenje protupožarne zaštite šuma i otvorenog prostora.

Programom aktivnosti utvrđuju se konkretni zadaci na kojima su se državna tijela, javne ustanove, jedinice lokalne (regionalne) samouprave, udruge građana, te druge organizacije i tijela dužna posebno angažirati tijekom godine u cilju preventivne aktivnosti i uspostavljanja učinkovite organizacije u sustavu zaštite od požara, osobito zaštite od šumskih i drugih požara otvorenog prostora.

Stoga je potrebno:

- ispuniti obveze iz Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2013. godini kojeg definira Vlada RH.

6. Zaštita okoliša

Cilj je unaprjeđenje stanja okoliša i osiguravanje zdravog okoliša.

Rezultati aktivne zaštite imaju za cilj, pored navedenoga, mogućnost brzih i pravovremenih intervencija ukoliko su prekoračene standardne vrijednosti pokazatelja onečišćenja koje su usvojene i definirane u zakonima i provedbenim aktima u domeni zaštite okoliša.

Stoga je neophodno:

- na području Županije sustavno pratiti: kakvoću zraka, voda i mora.

Načelnik Stožera zaštite i spašavanja

Željko Šimunac, dipl. ing.
zamjenik župana

**IZVOD IZ PRORAČUNA O VISINI OSIGURANIH SREDSTAVA ZA ORGANIZACIJU I RAZVOJ
SUSTAVA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U 2013. GODINI**

Red. br.	OPIS POZICIJE	Planirano za 2013. god / kn
1.	PLANSKI DOKUMENTI <ul style="list-style-type: none"> • Izrada Planova zaštite i spašavanja 	120.000
	Ukupno	120.000
2.	CIVILNA ZAŠTITA <ul style="list-style-type: none"> • Stožeri zaštite i spašavanja, zapovjedništva i postrojbe civilne zaštite, voditelji skloništa • Osiguravanje uvjeta za evakuaciju, zbrinjavanje, sklanjanje i druge aktivnosti i mjere u zaštiti i spašavanju • Provođenje vježbi zaštite i spašavanja • Nabavka osobne i skupne opreme • Obuka i osposobljavanje članova operativnih snaga 	80.000
	Ukupno	80.000
3.	VATROGASTVO Vatrogasna zajednica Šibensko-kninske županije <ul style="list-style-type: none"> • Potreba razvoja vatrogastva u dijelu materijalnog razvoja, organizacije djelovanja, osposobljavanja članstva, uvježbavanja i drugih planiranih aktivnosti <ul style="list-style-type: none"> - tekući transfer - tekući transfer za izvanredne situacije 	1.165.000 200.000
	Ukupno	1.365.000
4.	ZAŠTITA OKOLIŠA <ul style="list-style-type: none"> • Unaprjeđenje sustava zaštite okoliša <ul style="list-style-type: none"> - rashodi za ublažavanje posljedica u akcidentnim situacijama - hladni pogon višenamjenskog plovila ECO 13/2 	130.000 460.000
	Ukupno	590.000
5.	UDRUGE GRAĐANA OD ZNAČAJA ZA ZiS <ul style="list-style-type: none"> • Sufinanciranje djelatnosti udruga u dijelu koji je namijenjen jačanju sposobnosti sustava ZiS <ul style="list-style-type: none"> - Crveni križ - HGSS 	165.000 60.000
	Ukupno	225.000
6.	SLUŽBE I PRAVNE OSOBE KOJE SE ZAŠTITOM I SPAŠAVANJEM BAVE U OKVIRU REDOVITE DJELATNOSTI (Hitna pomoć, javno zdravstvo i druge pravne osobe koje se zaštitom i spašavanjem bave u svojoj redovitoj djelatnosti) <ul style="list-style-type: none"> • Dogradnja i financiranje sposobnosti službi i pravnih osoba koje su posebno značajne za sustav ZiS 	2.120.000
	Ukupno	2.120.000
SVEUKUPNO ZA SUSTAV ZAŠTITE I SPAŠAVANJA		4.500.000